



ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr VIII/43/2011 Rady Gminy Pawonków z dnia 21 czerwca 2011 r. w sprawie ustalenia opłat za korzystanie z obiektu obejmującego wystawę muzeum paleontologicznego w Lisowicach, jako niezgodnej z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (tekst jednolity Dz.U. z 2011r. Nr 45, poz. 236 z późn. zm).

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy ustaliła opłaty za korzystanie z obiektu, w którym znajduje się wystawa muzeum paleontologicznego w Lisowicach. W § 4 uchwały przewidziano, iż wchodzi ona w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym, tym samym wolą Rady było nadanie uchwale mocy aktu prawa miejscowego.

Należy zauważyć, iż w podstawie prawnej uchwały przywołano art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej, zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego postanawia o wysokości cen i opłat albo o sposobie ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego.

Nadanie mocy aktu prawa miejscowego uchwale w tym przedmiocie stanowi naruszenie obowiązujących przepisów prawa. Uznanie bowiem aktu normatywnego za przepis powszechnie obowiązujący uwarunkowane jest spełnieniem określonych wymogów pozwalających na jego wyróżnienie w grupie aktów normatywnych i administracyjnych wydawanych przez dany organ. Do tej kategorii zostaje zaliczony wyłącznie akt wydany przez kompetentny organ, na podstawie wyraźnego upoważnienia ustawowego, obowiązujący na danym obszarze, zawierający normy o charakterze abstrakcyjnym (wielokrotnego zastosowania) i generalnym (skierowane do nieokreślonego adresata) wywierający „skutki

zewnątrzne”, ogłoszony w sposób określony w ustawie o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

W ocenie organu nadzoru uchwały określającej wysokość opłat za korzystanie z obiektów użyteczności publicznej nie można zaliczyć do kategorii aktów prawa miejscowego. Przepis art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej, stanowiący podstawę do wydania tego aktu, należy analizować biorąc jednocześnie pod uwagę art. 4 ust. 2 tej ustawy. Z jego treści wynika bowiem, iż „uprawnienia, o których mowa w ust. 1 pkt 2, organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego mogą powierzyć organom wykonawczym tych jednostek”. Tym samym rada gminy może scedować swoje uprawnienia do ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego na organ wykonawczy gminy. Jednocześnie należy zauważyć, iż organ wykonawczy gminy nie jest uprawniony do wydawania aktów prawa miejscowego (art. 41 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Stąd trudno byłoby uznać za właściwe, by te same przepisy, regulujące tę samą materię, wydawane przez radę gminy stanowiły akt prawa miejscowego, zaś wydawane przez wójta - wręcz przeciwnie.

Kwestionowana uchwała nie podlega publikacji jako akt prawa miejscowego, o którym mowa w przepisie art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wymóg publikacji nie wynika również z przepisów szczególnych. W związku z powyższym, przedmiotowy akt nie mieści się w katalogu aktów prawnych, podlegających obowiązkowi publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym na podstawie przepisu art. 13 ustawy z dnia 20 lipca 2000 o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (tekst jednolity: Dz. U. 2005r. Nr 190, poz. 1606 z późn. zm.).

Należy jednocześnie zauważyć, iż z dokonanych przez organ nadzoru ustaleń wynika, że muzeum paleontologiczne, o którym mowa w uchwale nie stanowi muzeum w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 1997 r. Nr 5, poz. 24), nie jest również żadną jednostką organizacyjną gminy ani nie podlega pod inną gminną jednostkę organizacyjną. Wystawę, o której mowa w uchwale, faktycznie prowadzi Urząd Gminy w Pawonkowie w budynku należącym do Gminy, choć nie zostało to nigdzie uregulowane w sposób zgodny z prawem.

Z art. 33 ustawy o samorządzie gminnym wynika, iż urząd gminy stanowi aparat pomocniczy - jednostkę organizacyjną, przy której pomocy wójt wykonuje swoje zadania i realizuje kompetencje. Urząd gminy ma więc wspomagać wójta w wykonywaniu jego zadań - nie jest zatem powołany do zajmowania się organizacją i prowadzeniem wystaw

kulturalnych czy historycznych. Działalnością kulturalną w gminie winny zająć się jednostki do tego wyznaczone ustawami szczególnymi.

Należy także zwrócić uwagę, iż Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy w Pawonkowie, nadany zarządzeniem Nr 60/2009 Wójta Gminy Pawonków z dnia 30 października 2009 r. w sprawie zamiany Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Pawonkowie nie uwzględnia możliwości prowadzenia przez Urząd Gminy wystawy paleontologicznej.

Wspomnieć również trzeba, iż używanie nazwy „muzeum paleontologiczne” dla jednostki, która nie jest muzeum w rozumieniu ustawy o muzeach jest niedopuszczalne. Przepisy ustawy zawierają bowiem definicję prawną muzeum, zadania jakie winno wykonywać to muzeum oraz kwestie organizacyjno-prawne związane z tworzeniem i prowadzeniem muzeum. I tylko jednostki działające na podstawie tych przepisów mogą posługiwać się nazwą „muzeum”.

Jeśli zatem wątpliwości budzi sam fakt prowadzenia wystawy paleontologicznej przez Urząd Gminy, tym samym podjęcie przez Radę Gminy uchwały w sprawie ustalenia opłat za korzystanie z obiektu obejmującego tę wystawę może wywoływać zastrzeżenia.

Biorąc powyższe pod uwagę unieważnienie przedmiotowej uchwały jest uzasadnione i konieczne.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Otrzymują:

- 1) Rada Gminy w Pawonkowie
- za zwrotnym potwierdzeniem odbioru,
- 2) aa.

WOJEWODA
ŚLĄSKI

Zygmunt Łukaszczyk